

Lluita

ANY I - NUM. 5

Redacció i Administració: C. Verdaguer, 1

VIC, 30 JULIOL 1932

PREU: 15 CENTIMS

ESCOLA ÚNICA

Hi ha un mitjà fàcil i còmode de conèixer el punt del programa que convé estendre més i posar-lo aviat a la pràctica i aquest és l'observació de l'actitud més oposada que evidencien les dretes. Si seguim aquest mètode, veurem que el que més els repugna i combateixen del nostre programa, és l'Escola única. Per què fan això?

Perquè l'Escola única, que com a primer predicament ha de tenir el d'ésser també laica, es proposa fins que esclafi a tots els grups polítics i religiosos, l'obra dels quals fins fa poc no ha estat altra que la creació de la ignorància i esclavitut al nostre poble.

L'Escola única, vol que tots els homes, sense distinció de races, pàtria, religió ni mitjans econòmics, adquireixin gratuïtament, igualment en l'ensenyança primària que en la superior i universitària, els coneixements de què sigui capaç la intel·ligència del que s'educa perquè pugui utilitzar los en benefici propi i de la societat humana.

L'Escola única, evita aquest gargot social que fa que es perdin a la immensitat del mar de la ignorància, les intel·ligències sanes dels que viuen d'un treball honorat.

L'Escola única, selecciona els homes més sobressortits del camp

cultural per a dur-los a les Arts, a les Ciències i a les Indústries.

L'Escola única fa possible la convivència i estimació entre les diferents classes socials i bandeja dels cervells de les jovenalles les preocupacions i convencionalismes que avui denigreixen a l'home.

Són tantes les bondats i excel·lències de l'Escola única, que els vertaders religiosos catòlics les canten a tota veu. Fixeu-vos en el que diu Comenio, bisbe catòlic de Lissa (Moràvia), en la seva obra «Didàctica Magna».

«Que a les escoles de totes les ciutats, poblacions grans, masies i cuserius, hi han de trobar lloc, no sols els fills dels rics o dels principals burgesos, sinó que també han de cabre-hi tots els nens i nenes sense excepció de cap mena, siguin fills de nobles o vilans, de rics o pobres, ens ho demostren les següents raons: Primera. Que tot el que neix home, neix per al mateix fi principal; per a ésser home, o sigui criatura racional, senyora de les demás criatures, imatge verdadera de l'ésser creador; Segona. Que tots han d'ésser preparats de manera que puguin amarar se bé de sabiduria, de virtut i de religió; Tercera. Que davant de Déu no hi han persones privilegiades, com ho testimonia el mateix Déu mil vegades;

Quarta. Que si admetem només als rics per a cultivar l'ingeni, som injustos, no sols amb els nostres semblants i els nostres germans, sinó també per a Déu mateix; Cinquena. Que s'ha de donar a tots els que han nascut homes, una instrucció general fins a educar totes les seves facultats i conduir-los tots junts per a què s'estimulin, s'animin i es facin els uns amb els altres; Sisena. Volem que tots es formin en totes les virtuts incloent-hi la modèstia, la concòrdia i la cortesia recíproca. Per això no s'han de separar tan aviat els uns dels altres ni donar ocasió a alguns de creure's més que els altres i despreciar els demás».

Com es veu, Comenio assenta els principis fundamentals de l'Escola única que tan combaten els que es diuen els seus correligionaris i que són els catòlics d'avui dia.

Per això, hem de seguir treballant cada dia amb més afició que mai per a portar tot seguit a la pràctica, a casa nostra, a aquesta Catalunya, l'Escola única, i fer-ho seguint el camí que va senyalar-nos el millor guia que hem tingut i tenim els catalans, don Francesc Macià, en el seu bell discurs de fa poc a Montesquiu, un tros del qual, deia: «Davant la Cultura, no hi haurà classes a Catalunya».